የዛሬይቱ ኢትዮጵያና ስደተኛው ትውልድ

ከተሰማ ለማ -ሱዊዘርላንድ

መቻቻል 2ኛ ዓመት ቁ.1 (ጥር Jan.2000)

« የዛሬይቱ» የሚለው ቃል በቁሙ ካልተወሰደ በስተቀር ትናንትንና ነገን ጨምሮ ያመለክታል።ስለ ዛሬይቱ ኢትዮጵያ በምንነጋገርበት ጊዜ ስለ አለፌው የረዥም ዘመናት ታሪኳ ማሰላሰላችንናዛሬ ከምትገኝበት ገሀድ ሁናቴ ደግሞ ነገ ወይም ወደፊት ወዴት ልታመራ እንደምትችልመገመታችን ወይም ማሰባችን አይቀርም።

የሐገራችን ዘመናዊ ታሪክ የሚጀምረው ከ19ኛው ክፍለ ዘመን አጋማሽ ማለትም በዘመነ-መሣፍንት ማብቂያላይ የተነሱት ዳግማዊ አፄ ቴዎድሮስ ለኢትዮጵያ አንድነትና ዳር ድንበር መከበር፤ እንዲሁምለሕዝቧ ዕድገትና ብልፅግና ካደረጉት ብርቱ ተረት ጋር ተያይዞ እንደሆነ ይታወቃል። «የዛሬዪቱኢትዮጵያ» የሚለው ፅንሥ-ሃሣብ የመነጨው ከዚያን ጊዜ ጀምሮ መሆኑን መገንዘብ ይቻላል።የዚች አጭር መጣጥፍ ዓላማ ስለ ጥንታዊውና ማዕከላዊው ወይም ዘመናዊው የኢትዮጵያ ታሪክለማውሣት የታቀደ አይደለም። ይልቁንም ከዘመናዊው ታሪካችን ውስጥ እንኳ የአንድትውልድን ጊዜ ብቻ ቀንጭቦ አንዳንድ ነጥቦችን በማንሣት ከአንባቢያን ጋር የሃሣብልውውጥ ለማድረግ የተወጠነ ነው።

አንድ ትውልድ ወላግ ዓመት ነው። ይህም ማለት አንድ ሰው ተወልዶ፤ አድጕና ትዳርመሥርቶ ልጅ በማፍራት ለወን ማዕረግ የሚበቃበት የዕድሜ ክልል ነው። ከዛሬ *ሠላግ ዓመትወዲህ በአገራችን ስለተከናወኑ አበይት የፖለቲካ፤ የኤኮኖሚና ማህበራዊ* ጉዳዮች በየመስከበተሰማሩ የተለያዩ በሣል ምሁራን ሰፋፊ ትንታኔዎች የተሰጠበት ከመሆኑም ባሻገር ዛሬበሕይወት ከምንገኘው መካከል ብዙዎቻችን ሁናቱውን በቅርብ የተከታተልን የዓይን ምሥክሮችስለሆንን እዚህ ላይ ዝርዝር ነዋቦችን ማንሣቱ አስፈላጊ መስሎ አይታይም። እንዲያውበአጠቃሳይ ግን በአለፈው የአንድ ትውልድ ዕድሜ ኢትዮጵያ በፈላጭ ቆራጭ አምባንነኖችአንዛዝ ተጠፍራ በማንኛውም ዓይነት መሥፈርት ስትዘሬቅ እየተመለከትን ነው። ሕግ የሚባለው ነገርእንኳንስ ትርጉሙ ቃሉም ከሐገራችን ጠፍቶ ዛሬ ኢትዮጵያ በሰብዓዊ መብቶች ረገጣ «ስመ-ጥርና ታሳሳቅ» ከሚባለ መንግሥታት መካከል ተፈርጃ ትገኛለች። በየዕለቱ ከቤቱ እየወጣ ደሙ«ደመ-ከልብ» በመሆን ሣይመለስ የቀረውን ዜጋ ብዛት ቤቱ ይቁጠረውና እንደ ጕጆኢንዱስትሪ በየመንደሩ በተስፋፉት አሥር ቤቶች ውስጥ ተጨናንቆ የሚገኘው የኅሊና አስረኛብዛት ያደባባይ ምስጢር ሆኖ ይገኛል። በረሃብ ሐገራችን በቅርቡ የዓለምን ክብረ-ወሰንእንደምትጨብዋ ተስፋ ተዋሎባታል። በንጉሥ-ነገሥቱ ዘመነ-መንግሥት በመቶዎች ይገመት የነበረውየስደተኛ ብዛት በአለፉት ሠላሣ ዓመታት ውስዋ በአስደንጋጭ ሁናቴ በመናር በሚሊዮን ሊቆጠር በቅቷል።

በተጠቀሰው የአንድ ትውልድ ጊዜ ውስጥ በሐገራችን ተከታትለው የነገሥት የደርግና የወያኔአምባገነን ገገርዎች በዛሬይቱ ኢትዮጵያ ታሪክ አቻ የማይገኝላቸው አረ*መኔዎች* መሆናቸውአጠያያቂ አይደለም። ደርግና ወያኔ ምናልባት በቅርፅ ይለያዩ እንጂ በአስተዳዳራዊ ይዘት ሁለቱምየለየላቸው አምባገነኖች ናቸው! ብቻ ወያኔን ትንሽ «ለዘብ» የሚያደርገው ሥልት ቢኖር ሰውበገደለ ቁጥር እንደ ደርግ «የፍየል ወጠጤ» እያለ አይሸልልም። በዚህ ረገድ የወያኔ «ሙያ-በልብ» ነው። በምሣ ፖለቲካ ጦስ በአርባ ጉጉ፤

ወተር፤ በደኖ፤ ጃማ፤ ጉጂ፤ ኔዲኦ፤ ... ብዙሐንተጨፍዌልው ሲያልቁ ወያኔ ድምፅ አሰምቶ አልፎከረም። ህልቆ መሣፍርት የኢትዮጵያ የሐገርመከላከያ ኃይል፤ የፖሊስ *ሠራዊት፤ የደህንነትና የኢሥፓ አባላት እንዲሁም በርካታ በሣልምሁራንንና ሠራተኞችን* በጅምሳ አውሳሳ ሜዳ ሳይ አውዋቶ ሲበትን ምንም ዓይነት ቀረርቶአሳሰማም። ከእንዚህ እንደ አሮጌ ዕቃ ያለምንም ሕጋዊ ፍርድ ከተጣሉት ዜጎች ጋር በቀጥታበተያያዘ (በተሣሰረ) ሁናቴ ይኖሩ የነበሩ ኢትዮጵያውን በስንት ሚሊዮን ይቆጠሩ ይሆን? በሐገራችን በተደ*ጋጋሚ* የተከሰተው የድርቅ አደ*ጋ* ዛሬም በማንዣበብ ሕዝቡ ለከፍተኛ የረሃብ እልቂትተጋልጦ እያለ የወያኔ ሹማምንት ችግሩን በጸጥታ ከመመልከታቸውም በ**ሳ**ይ እንዲያውም ኢትዮጵያ የተትረፈረፈየምግብ እህል ወደ ውጪ መላክ እንደምትችል በድፍረት ይናገራሉ። በሌላ በኩል፤ በአሁኑ ወቅትበየምክንያቱ ከወላጅ ቁጥር ውጪ በመሆን ወይም ራሣቸውን ከሥራ ገበታቸው በግፍየተባረሩ ወላጆቻቸውን ለመርዳት ብለው በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ወጣቶች ቀድሞ ኅብረተ-ሰቡእንደ ነውር (ቊሮሯቅቅ) በሚቆዋራቸው ተግባራት ላይ ተሰማርተው ይገኛሉ። ይህ ደግሞወጣቱን ወደ ወንጀል ከመገፋፋቱም በላይ እንደ ኤይድስ ለመግሰሉ ቀግፊ በሽታዎች ያጋልጣል።ተልዕኮው በከፊልም ቢሆን የተሣካለት ወያኔ እንዚህን የመሣሰሉትን አሰቃቂ ኢሰብአዊወንጀሎች (crime against humanity) በመፈፀም ላይ የሚገኘው ፉክራና ግርግር ግያሰማነው። እን ወዲ ዜናዊ ሕዝብን ድምፅ በሌለው መሣሪያ እያመነመኑ የሚፈጁት ከበሮ እየደለቁአይደለም! ፀጥ ብለው፤ ፀጥ አሰኝተው እንጃ።

እንግዲህ ስለ ሥደተኛው ትውልድ በምንነጋገርበት ጊዜም ከዚህ በላይ ከሞላ ንደልከተዳሰሰው የዛሬዪቱ ኢትዮጵያ ተጨባጭ ሁናቴ ጋር በብዙ መልኩ የተያያዘ ሆኖ ይገኛል።

አስከፊ ሁኔታዎች ይኖራሉ። ለስደት የሚዳርጉ የተለያዩ ከታዚህም መካከል ወዘተ. ሰዎችአካባቢያቸውን እየለቀቁ እንዲሰደዱ ያስንድዳል። በሌላ በኩል አምባንነናዊ አሥተዳደርብልሹነት በተገዢው ሕዝብ ላይ የሚያሣድረው የተለያየ የፖለቲካ፤ የኤኮኖሚና ስደተኞች ዋያቄምበእንዚህ አበይት አሉታዊ ክስተቶች ውስጥ የሚካተት ቢሆንም፤ በተለይ በርዕሱ የተጠቀሰውትውልድ ጉዳይ ግን በአብዛኛው ከአሥተዳደር ብልሹነት የመነጨ ስለመሆኑ ከሠላግ ዓመትወዲህ ያለው የዛሬዬቱ ኢትዮጵያ ታሪክ ይመሰክራል። በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ለነበረውስቃይና ሰቆቃ በይበልጥ ተጋልጦ መከራ የበዛበት የአገራችን ወጣት ትውልድ መሆኑ ግልፅ ነው።ወጣቱ ከማናቸውም ዜጋ ይበልዋ በቀጥታ የደርግ፤ የሻዐቢያና የተረፈው ደግሞ ሞራሱ ክፉኛተንክቷል፤ ጉልበቱ ላሽቋል፤ የሥነ-ልቦና ጽንአቱ ባክኗል። በአጠቃሳይ የኅብረተ-ሰቡ የጀርባአዋንት፤ የሐገሪቱ የመከሳከደ አለኝታ ሲሆን የሚችለው የዛሬው ወጣት ትውልድ ከቀደምትወላጆቹ የተረከበውን ታሪካዊ ኃላፊነት በሥርዓት እንዳይወጣ በተከታታይ የተነሱብንአምባንነኖች በገዛ ሐንሩ እያዋከቡ አደብ እንደነሱት መገንዘብ አያዳግትም። ታዲያ ይኸትውልድ ቢሰደድ ምን ይፈረድበታል?

ሕዚህ ላይ ስለ ዛሬዪቱ ኢትዮጵያዊ ወጣት ስደተኛ ስንነጋገር አንድ ሊታለፍየማይገባው ታሪካዊ ሐቅ ማንሣት ተገቢ ይሆናል። የዛሬ ውላሣ ዓመት ግድም በሐገራችንበነበረው ሥርዓት ላይ የለውጥ አመፅና አብዮት በግብታዊነት ከየአግጣጫው በተሟሟቀበትወቅት የዛሬው ወጣት ትውልድ ከፊሉ በእናቱ ማህፀን፤ ከፊሉ ደግሞ ጥና ቢል የአራትናየአምስት ዓመት ሕፃን ልጅ ነበር። በ66ቱ አብዮት ዋዜማ ወጣት የነበረው ደግሞ ዛሬ በስደትምይሁን

በጎልማሣነትና አገር ቤት በአዛውንትንት የዕድሜ ክልል ውስጥ በሕይወት የምንባኘው«ታሪከኞች» ነን። ከዛሬዎቹ በወጣትነት የዕድሜ ክልል ውስጥ ከሚገኙት ኢትዮጵያውያንመካከል በዚያን ጊዜ አንዳቸውም እንኳ ለውጥ! ለውጥ! አብዮት! አብዮት! ብለው የተቃውሞሥልፍ አልወጡም፤ ድንጋይ አልወረወሩም፤ ከፖሊስ ጋር አልተጋጩም። በአጭሩ የዛሬዎቹኢትዮጵያውያን ወጣቶች ያኔ ሁሉም ገና ጨቅላ ሕፃናት ስለነበሩ ለውጥ፤ አብዮት በማለት«ረብሻ አልፈጠሩም» የተባለው አብዮት ፈንድቶ ውሎ ሲያድር ግን ጦፋ፤ አበሣውና መከራውበእነሱ ላይ በረከተ! «አይዋ በበላ ዳዋ ተመታ» እንዳይባል፤ ምንም ይሁን ምን የሐገር ጉዳይነውና የአባት ዕዳ ለልጅ ተረል። ይህንንም ዕዳ ወጣቱ ትውልድ ከፍተኛ መስዋዕትነት እየከፈለእስከ ዛሬ ድረስ በመቀፍቀፍ ላይ ይገኛል። በሌላ በኩል፤ በደርግም ሆነ በወያኔ አገዛዝ በግልፅእንደታየው ያገር ቤቱ አበሣና ፍዳ አቅም ከሚችለው በሳይ ስለበዛበት አብዛኛው ወጣት አገርለቅቆ ለመሰደድ ተገደደ። ይህ ሐቅ በግልፅ መታወቅ ይኖርበታል።

የስደት ኑሮ ለአብዛኛው አገር ቤት ሆነን ካሰብነው በላይ በጣም የከበደና አስቸ*ጋሪ*እንደሆነ የደረሰበት ይመሰክራል። እርግጥ አንዳንድ ወጣቶች አገር ቤት ችግር ሣይገጥጣቸውወደ ውጪ ሐገር፤ በተለይም ወደ አውሮጳና አሜሪካ መውጣትን በልጅነት መንፈስ እንደ ፋሽንበመውሰድ ወሳጆቻቸውን እያስቸገሩ ወዋተው እራሣቸውን ለችግር የዳረጉ ስደተኞች አሉ።እንደ እንዚህ ያሉ ወጣቶች ካላፈሩ በስተቀር አሁኑኑ ወደ አገር ቤት ቢመለሱ ይመረጣል።በምዕራቡ ዓለም ስደተኛ ሆኖ የከፍተኛ ትምህርት ተቋም ዩኒቨርሲቲ፤...) ነፃ የትምሀርትዕድል (scholarship) የማግኘቱ ሁናቴ እጅግ የጠበበ ነው። ምዕራባውያን ሐገሮች እራሣቸውበሥራ አዋነት ችግር ተወዋረው ስለሚገኙ በሙያውና በችሎታው ተወዛድሮ ሥራ የሚያገኝስደተኛ ቢኖር ምናልባት ከሺህ አንድ ቢሆን ነው። ስለሆነም አብዛኛው ባለዲፕሎምና ባለዲግሪ ስደተኛ ኑሮውን የሚገፋው የተቀባዩ ሐገር ዜጎች በብዛት በማይቀጠሩበት (በማይፈልጉት) የጉልበት ሥራ ላይ በመሠማራት ነው። ይህንንም የሚያገኘው «ዕድለኛ» ስለሚሆን የተቀረውስዴተኛ ከመንግሥት የምትሰጠውን የሕይወት ማቆያ ዳረጎት እየተቀበለ፤ ይህ በማይደረግበትሐገር ደግሞ የሰብዓዊ ዕርዳታ ሰጪ ድርጅቶችን እጅ እያየ ነው የሚኖረው። በዚህ ላይ የሐገር፤የወገን፤ የዘመድ አዝማድ ናፍቆት አለ! ስለዚህ ለከፍተኛ ችግር የተ*ጋ*ለጡ ወጣቶች*መ*ጀመሪያውኑ ከሐገር ባይወጡ፤ ከወጡም በኋላ ሁኔታውን እንዳዩት ወዲያውኑ እንዲመለሱ ይመከራል።አብዛኛው ስደተኛ *ግን በአንድ ምክንያት ይሁን በ*ልላ፤ የአስተዳደር ብልሹንት ሰለባ በ*መሆኑ* በአሁኑወቅት ወደ አገር ቤት ለመመለስ እጅግ ያስቸግረዋል።

ስደት ጠንክረው በአግባቡ ከሥሩበት እራሱን የቻለ የትግል ስልትና መድረክ እንደሆነ የታወቀነው። ስደተኛ ድርጅቶችም ሆኑ ግለ-ሰቦች፤ ውጪ ሐገር፤ በተለይም በምዕራባውያን ሐገሮችውስጥ ከሞላ ጎደል ዛሬ እኛ ሐገር ከሚታየው በላቀ ነፃነት መንቀግቀስ ይችላሉ። የእያንዳንዱተቀባይ ሐገር ሕግና ደንብ በሚፈቅደው መሥረት ስብሰባዎችንና የተቃውሞ ሰልፎችንማካሄድ፤ ዓላማንና ፕሮግራምን ማስተዋወቅ፤ ዕርዳታ መሰብሰብ፤ ሌላም፤ ሌላም የወያኔንመንግሥት የሚያጋልጡ እንቅስቃሴዎችን ማከናወን ይቻላል።

ለኢትዮጵያ አበይት ችግር ዋና መፍትሄ የሚገኘው ከኢትዮጵያውያን ዘንድ መሆኑአጠያያቂ ባይሆን፤ የውጪ ኃይሎች (external factors) ሊጫወቱ የሚችሉት አዎንታዊወይም አሉታዊ ሚና ደግሞ የሚናቅ አይደለም። ሻዐቢያና ወያኔ ደርግን አቸንፌው ለሥልጣንየበቁት በኢትዮጵያ ሕዝብ ድጋፍና ፍላጎት ላይ ብቻ ተመሥርተው ነበር? የደርግና የወያኔየሥልጣን ርክክብስ በዋሽንግተንና በሌሎች መዲናዎች ሲቦካ ከርሞ በመጨረሻ የተጋገረውለንደን አልነበረም? በውጭ፤ በተለይም በጎረቤት ሐገሮች ከፍተኛ የፖለቲካ ወይም የመስተዳድርለውጥ ሲከሰት ኢትዮጵያውያን ትኩረት እንሰጣለን? በአጠቃላይ የውጭውን ሁናቴያሳገናዘበ የውስጥ የፖለቲካ ትልም ውጤታማነቱ አጠያያቂ እንደሚሆን ግልፅ ነው።

የፖለቲካ ድርጅቶችም 0የማገኙ ተቃዋሚ ስዚህ ሐገር በሳይ እንደተጠቆመው፤ካለበት ሁናቴ አመቺነት አኳያ በርካታ ተግባራትን ማከናወን ይችላሉ። የምዕራባውያን ሐገሮችመሪዎች እንደ እኛ ሐገር አምባገነኖች ሕዝብን አይንቁም። ይልቁንም ሕዝቡን ያዳምጣሉ።ስልሆነም በስደት የሚገኙ ድርጅቶች በያሉበት ኅብረተ-ሰብ ውስጥ በትጋት በመንቀሣቀስ ስለወያኔ ፈላጭ ቆራጭ አንዛዝ፤ ስለምሣ ፖለቲካ ጠንቀኛነት፤ ወያኔና ሻዐቢያ ስለሚያካሂዱትጦርነት አደ<u>ገኛነት፤ በ</u>ሐገራችን ስለሚታየው የረሃብ አደጋና የኤድስ ወረርሽኝ፤ ወሀኒ ቤትስለሚማቅቁት፤ እንደወጡ ስለሚቀሩት፤ በግፍ ስለሚገደሉት ወገኖቻችን፤ ስለ ምርጫ ተብዬው፤... ወዘተ. በተለያየ መንገድ ሣይታክቱ ለሕዝብ በማስረዳት በርካታ ድጋፍ ማሰባሰብ ይቻላል።በተጨማሪም የፓርላማ አባላትን፤ የመንግሥት ባለሥልጣናትን፤ ሥመ-ዋር ግለሰ-ቦችን፤ ጋዜጠኞችን፤ የኪነት ባለሙያዎችን፤ ወዘተ. በየግል አየቀረቡ ወዳጅነታቸውን በማፍራት በወያኔላይ ተፅፅኖ የማያሣድሩ ብዙ ቁም ነገሮችን ማከናወን ይቻላል። እንዲሁም በጠንካራአስተባባሪዎችና የድጋፍ ሰጪ ኮሚቴዎች ዙሪያ እያንዳንዱ ስደተኛ በዳረጎትም ይሁን ለፍቶከሚያገኘው በየወሩ ለአንዲት ፊን**ጀ**ል ቡና የሚከፍላትን ሂሣብ ብቻ እንኳ ለሐገር ጉዳይቢያወጣ ከየአካባቢው የሚሰበሰበው ገንዘብ ቀላል እንዳልሆነ መገመት አያዳግትም። እዚህ ላይ«ወርቅ የተጫነች አህያ የማታፈርሰው ምሽግ የላትም» የሚለውን ያበው ብሔል በደንብያጤኗል።

ለማጠቃለል ያህል፤ ከሥላሣ ዓመት ወዲህ ያለችው የዛሬዪቱ ኢትዮጵያ ባሁኑ ወቅትከምን ጊዜውም ይበልዋ አሣሣቢ ሁናቴ ላይ እንደምትገኝ ግልፅ ነው። በመሆኑም ዛሬከምትገኝበት ተጨባጭ ሁናቱ በመነሣት የነገው አግጣጫዋ ኢትዮጵያውያንን በሙሉ ያሰባስባል። ወያኔናተቃዋሚ የፖለቲካ ኃይሎች ያለምንም ዴሞክራሲያዊ መፍትሄ ተፋዋጠው ይገኛሉ። የወያኔው *መሪ መ*ለስዜናዊ ካሁን ቀደም ካንዴም ሁለት ሦስቴ ከተ*ቃ*ዋሚ ወገኖች ፓርቲ የለም» የሚለውንየፌዝ መሬክራቸውን አንግበው ይገኛሉ። እንዲያውም በቅርቡ ሲደረግ የታቀደው ምርጫተብዬ ቴአትር የተለመደውን «ተጨፈኑ ሳሞኛችሁ» ቀልዳቸውን ለማሣየት በመዘጋጀት ላይናቸው። በአንፃሩ በአሥተዳደር ብልሹነት፤ በጦርነትና በረሃብ የተነሣ ሐገር አየለቀቀየሚኮበልለው ስደተኛ ቁጥር ዕለት በዕለት እየጨመረ ሊቀጥል ይችሳል። በአጠቃሳይ ከወያኔ ጋርበሥሳማዊና በዴሞክራሲያዊ የትግል ስልት የመደራደሩ ተስፋ ባሁኑ ወቅት ተሟዋጦ ያለቀበትጉዳይ ይመስላል። ካለው ተጨባጭ ሆናቴ ለመገንዘብ እንደሚቻለው ከእንግዲህ ወዲያ የወያኔመሪዎች እንደ ማንኛውም አምባንነን በኃይል ተገደውና ተዋርደው ካልሆነ በስተቀርበዴሞክራሲያዊ ሥርዓትና በፌቃደኝነት ከሥልጣን አይወርዱም! መፍትሄውም ትግልና ትግልብቻ ይሆናል! ወያኔን በኃይል አሽቀንዋሮ ለማውረድ ከተለያዩ አግጣጫ በተለያየ መልኩየሚከናወን የተቀነባበረ ትግል! ሌሳ *አጣራጭ አይታይ*ም።

በዚህ ረገድ በውጭ ሐገር የሚገኙ ኢትዮጵያውያን ስደተኞች በሙሉ ከምንጊዜውም ይበልዋየተሰደዱበትን ምክንያት በሚገባ በማጨንና ለስደት በዳረጋቸው አስከፌ አገዛዝ ላይም በየዕለቱይበልዋ በመቆጨት በተገኘው አጋጣሚ ሁሉ አቅም የፌቀደውን ተግባራዊ እንቅስቃሴ ማከናወንይጠበቅባቸዋል። የወቅቱ ብሔራዊ ኃላፊነትና ግዴታም ነው። ሐገር ቤትም ሆነ በስደት፤ በፖለቲካምይሁን በትጥቅ፤ በማንኛውም አካባቢና ሥልት ወያኔን ከሥልጣን ለማስወገድ በሚደረገውትግል በድርጅት ሥር መሰባሰቡ ወሣኝ እንደሚሆን ብዙ ጊዜ ተደጋግሞ ተገልጿል። በዚህበኩል ተቃዋሚ የፖስቲካ ድርጅቶች (ነባር ኀብረ-ብሔር ፓርቲዎችም ቴምር)፤ በ«ኢተፓድኅ» ጥላሥር በመሰባሰብና በኃራ በሚያግባቡዋቸው ዓበይት የሐገራችን ጉዳዮች ላይ በመስማማትበኀብረት መሥራት ከጀመሩ ዓመታት እየተቆጠሩ ነው። በትጥቅ ትግሉም በኩል «ኢአግ-ኢአሥ»በአንዳንድ የሐገራችን ክልሎች ውስጥ ፀረ-ወያኔ የሽምቅ ውጊያ በማካሄድ ላይ እንደሚገኝከተሰማ ሰንብቷል። የ»ኢተፓድኅ» እንዲሁም የ«ኢአግ-ኢአሥ» እንቅስቃሴ ገና ከጅምሩእንደሚታየው በዓይነቱም ሆነ በይዘቱ ተስፋ የሚጣልበት የትግል ቅንጅት ይመስላል። ሌሎችምተቃዋሚ ኃይሎች «ድር ቢያብር አንበሣ ያስር» ነውና በሂደት ሊፊቱ የሚችሉ ጥቃቅንልዩነቶችን በመቻቻል በዚሁ የትግል ሥልት ዙሪያ ቢሰባሰቡ በቅርብ ጊዜ ውስጥ አመርቂ ውጤትእንደሚገኝ አያጠራጥርም።

በመጨረሻም፤ በአሁኑ ወቅት ለማንኛውም ለሐገሩ ነፃነት ቀንዐዊ ለሆነ ኢትዮጵያዊ ሁሉ በያለበት አካባቢ በትግል መብቱንና ክብሩን ለማረጋገጥ የሚያስችሉ መድረኮች አልታጡም።ቁም ነገሩ አቅምና ችሎታ በፌቀደው መጠን በተለያየ መንገድ ትግሉ ውስጥ ገብቶ በመሣተፉ አስተዋፅዖ ማበርከት ነው። በተረፌ ዳር ቆሞ «የሚረባ ተቃዋሚ ድርጅት የለም» ማለቱ የኋላ ኋላ ታላቅ ትዝብት ላይ የሚጥልና ለሕሊና ጸጸት የሚዳርግ ዕርባና ቢስ ትችት ይሆናል። በዴሞክራሲያዊ ባሕል እያንዳንዱ ዜጋ በሐገሩ ጉዳይ በግልፅ የመሰለውን አቋም የመውሰድ መብቱ የተከበረ ነው። በዛሬዪቱ ኢትዮጵያ ተጨባም ሁናቴም ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ወያኔን ወይም በአሁኑ ወቅት የሚንቀሣቀሱ ተቃዋሚዎችን እንደ የአመለካከቱ የመደገፍና የመቃወም መብቱ የተጠበቀ ነው። ነገር ግን ምንም ዓይነት አማራጭ ግያቀርቡ ወያኔንም ተቃዋሚንም ዳር ቆሞ ማማት አደገኛ አቋም ይሆናል፤ ፍርሃትንና አድር-ባይነትን ለማባበል የሚተረብ ባዶ አሉባልታ! በቃ!